

Eduskunnan vastaus EV 46/2026 vp — HE 9/2026 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle tietosuojalainsäädännön kokonaisuudistukseen liittyvistä muutoksista oikeusministeriön hallinnonalan lainsäädäntöön

Asia

Hallituksen esitys eduskunnalle tietosuojalainsäädännön kokonaisuudistukseen liittyvistä muutoksista oikeusministeriön hallinnonalan lainsäädäntöön (HE 9/2026 vp).

Valiokuntakäsittely

Valiokunnan mietintö: Hallintovaliokunta (HaVM 4/2026 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

tietosuojalain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan tietosuojalain (1050/2018) 14 §:n 4 momentti,
muutetaan 4 §:n 2 kohta, 6 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohta sekä 7 §:n 1 momentin 2 kohta, sellaisena kuin niistä on 7 §:n 1 momentin 2 kohta laissa 1225/2023, sekä
lisätään 4 §:ään uusi 2 momentti, 6 §:ään uusi 3 momentti, 7 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on laissa 1225/2023, uusi 3 ja 4 kohta, 7 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 1225/2023, uusi 3 momentti ja lakiin uusi 36 a § seuraavasti:

4 §

Käsittelyn lainmukaisuus

Henkilötietoja saa käsitellä tietosuoja-asetuksen 6 artiklan 1 kohdan e alakohdan mukaisesti, jos:

2) käsittely on tarpeen ja oikeasuhtaista viranomaisen yleistä etua koskevan tehtävän suorittamiseksi tai viranomaiselle kuuluvan julkisen vallan käyttämiseksi;

Eduskunnan vastaus EV 46/2026 vp

Mitä 1 momentin 2 kohdassa säädetään, koskee myös yhteisöjä, säätiöitä ja yksityisiä henkilöitä niiden hoitaessa lailla tai lain nojalla annettua julkista hallintotehtävää.

6 §

Erityisiä henkilötietoryhmiä koskeva käsittely

Tietosuoja-asetuksen 9 artiklan 1 kohtaa ei sovelleta:

1) vakuutuslaitoksen käsitellessä vakuutustoiminnassa saatuja tietoja vakuutetun, korvauksenhakijan, vakuutuksenhakijan sekä sen henkilön, jolle vakuutussuojaa haetaan, terveydentilasta, sairaudesta tai vammaisuudesta taikka sellaista häneen kohdistetuista hoitotoimenpiteistä tai niihin verrattavista toimista, jotka ovat välttämättömiä vakuutuslaitoksen vastuun arvioimiseksi tai selvittämiseksi;

2) tietojen käsittelyyn, josta säädetään laissa tai joka on välttämätöntä rekisterinpitäjälle laissa säädetyn yleistä etua koskevan tehtävän suorittamiseksi;

Vakuutuslaitoksen on kerättävä 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetut tiedot ensi sijassa kohdassa tarkoitetulta henkilöltä itseltään sekä arvioitava tapauskohtaisesti tietojen keräämisen välttämättömyyttä muualta, jollei muualla toisin säädetä. Tiedot on poistettava välittömästi sen jälkeen, kun tietoja ei tarvita vakuutuslaitoksen vastuun arvioimiseksi tai selvittämiseksi, jollei muualla toisin säädetä. Tietoja ei saa käsitellä muuhun kuin mainitussa kohdassa säädettyyn tarkoitukseen, jollei muualla toisin säädetä. Mainitussa kohdassa tarkoitetulle henkilölle on ilmoitettava tietojen käytöstä, jos vakuutushakemuksen epääminen, vakuutuskorvauksen epääminen taikka muu kielteinen päätös johtuu mainitussa kohdassa tarkoitettujen tietojen käsittelystä.

7 §

Rikostuomioihin ja rikoksiin liittyvä käsittely

Tietosuoja-asetuksen 10 artiklassa tarkoitettuihin rikostuomioihin ja rikoksiin tai niihin liittyviin turvaamistoimiin liittyviä henkilötietoja saa käsitellä, jos:

2) käsittely on välttämätöntä vakuutuslaitoksen käsitellessä vakuutustoiminnassa saatuja tietoja vakuutetusta, korvauksenhakijasta, vakuutuksenhakijasta sekä siitä henkilöstä, jolle vakuutussuojaa haetaan vakuutuslaitoksen vastuun arvioimiseksi tai selvittämiseksi;

3) käsittelystä säädetään laissa tai käsittely on välttämätöntä välittömästi rekisterinpitäjälle laissa säädetyn yleistä etua koskevan tehtävän suorittamiseksi; tai

4) käsittely on tarpeen tieteellistä tai historiallista tutkimusta taikka tilastointia varten tehtävään tietojen käsittelyyn.

Mitä 6 §:n 3 momentissa säädetään toimenpiteistä vakuutetun, korvauksenhakijan, vakuutuksenhakijan sekä sen henkilön, jolle vakuutussuojaa haetaan, oikeuksien suojaamiseksi, sovelletaan myös käsiteltäessä tämän pykälän 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuja henkilötietoja.

Eduskunnan vastaus EV 46/2026 vp

36 a §

Sertifiointielimen akkreditointi

Kansallinen akkreditointielin akkreditoi tietosuoja-asetuksen 43 artiklassa tarkoitetun sertifiointielimen.

Akkreditoinnissa teknisenä asiantuntijana toimii ensisijaisesti tietosuojavaltuutettu ja toissijaisesti kansallisen akkreditointielimen nimeämä asiantuntija. Jos teknisenä asiantuntijana toimii kansallisen akkreditointielimen nimeämä asiantuntija, tietosuojavaltuutetulle on ennen akkreditoinnin myöntämistä varattava tilaisuus lausua tietosuoja-asetuksen 43 artiklan 2 ja 3 kohdassa tarkoitettujen, tietosuoja koskevien edellytysten täyttymisestä.

Kansallinen akkreditointielin määrää ja perii valtiolle maksun tämän pykälän nojalla toteutetuista akkreditointi- ja arviointipalveluista. Tietosuojavaltuutetun toimistolla on oikeus saada kansalliselta akkreditointielimeltä korvaus tämän pykälän mukaisten tehtävien suorittamisesta.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Laki

asunto-osakeyhtiölain 2 luvun 15 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan asunto-osakeyhtiölain (1599/2009) 2 luvun 15 §:n 4 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1330/2018, seuraavasti:

2 luku

Osakkeet

15 §

Osakeluettelon julkisuus

Maanmittauslaitos saa luovuttaa osakeluetteloon merkityt tiedot katseluyhteyden avulla osakkeenomistajalle.

Eduskunnan vastaus EV 46/2026 vp

Tämä laki tulee voimaan päivänä _____ kuuta 20 _____.

Laki

haastemieslain 4 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan haastemieslain (505/1986) 4 a §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 690/2016, seuraavasti:

4 a §

Yhteydenottotietojen saaminen

Edellä 1 momentissa tarkoitettut tiedot voidaan antaa teknisen rajapinnan tai katseluyhteyden avulla. Valtion varoista voidaan maksaa korvausta teknisen rajapinnan tai katseluyhteyden perustamisesta ja ylläpidosta aiheutuvista kustannuksista. Tiedonsaajalla ei ole oikeutta luovuttaa tietoja edelleen.

Tämä laki tulee voimaan päivänä _____ kuuta 20 _____.

Laki

eläintenpitokieltorekisteristä annetun lain 4 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan eläintenpitokieltorekisteristä annetun lain (21/2011) 4 §:n otsikko, 1 momentin johdantokappale ja 1 ja 4 kohta sekä 2 momentti seuraavasti:

Eduskunnan vastaus EV 46/2026 vp

4 §

Tietojen luovuttaminen rekisteristä

Rekisteriin talletetuista tiedoista saa salassapitosäännösten estämättä antaa välttämättömiä tietoja:

1) eläintenpitokiellon noudattamisen valvomiseksi kiellon valvonnasta huolehtiville eläinten hyvinvoinnista annetun lain (693/2023) 5 §:n 6 kohdassa tarkoitetuille viranomaisille;

4) ruokahallinnon tietovarannosta annetussa laissa (560/2021) tarkoitettuun tietovarantoon talletettavaksi ja käytettäväksi sellaisten maatalous-, elintarvike- ja maaseutuelinkeinohallinnon tehtävien hoitoa varten, joissa eläintenpitokielto laissa erikseen säädettyissä tapauksissa on otettava tai voidaan ottaa huomioon.

Edellä 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa tiedot voidaan luovuttaa myös teknisen rajapinnan tai katseluyhteyden avulla.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Laki

konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteristä annetun lain 9 ja 10 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteristä annetun lain (137/2004) 9 §:n 2 momentti sekä 10 §:n 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 367/2017, seuraavasti:

9 §

Tietojen julkisuus ja luovuttaminen

Rekisteristä saa luovuttaa tietoja viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 16 §:n 3 momentissa säädetyn estämättä teknisen rajapinnan tai katseluyhteyden avulla taikka muuna massaluovutuksena hyväksyttävää tarkoitusta varten.

Eduskunnan vastaus EV 46/2026 vp

10 §

Maksut

Teknisen rajapinnan tai katseluyhteyden avulla taikka muuna massaluvotuksena konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteristä annettavista tiedoista valtiolle perittävistä maksuista säädetään valtion maksuperustelaisissa (150/1992).

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ .

Laki

liiketoimintakiellosta annetun lain 21 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan liiketoimintakiellosta annetun lain (1059/1985) 21 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1107/2006, seuraavasti:

21 §

Rekisteri

Sen estämättä, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 16 §:n 3 momentissa säädetään, jokaisella on oikeus saada tietoja rekisteriin voimassa olevista liiketoimintakielloista tehdyistä merkinnöistä myös kopiona ja tulosteena. Oikeusrekisterikeskus voi luovuttaa tietoja teknisen rajapinnan tai katseluyhteyden avulla taikka muutoin sähköisesti tuomioistuimelle ja muulle viranomaiselle, joka tarvitsee tietoja laissa säädetyn tehtävänsä hoitamiseksi, luottotietotoimintaa harjoittavalle yhteisölle sekä luotto- ja rahoituslaitoksille ja muulle yhteisölle, joka toiminnassaan jatkuvasti tarvitsee tietoja sopimusosapuolen luotettavuuden arvioimiseksi tai muuta tähän verrattavaa hyväksyttävää tarkoitusta varten. Ennen teknisen rajapinnan tai katseluyhteyden avaamista on luovutuksensaajan annettava rekisterinpitäjälle selvitys tietojen suojaamisesta.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ .

Laki

velkajärjestelyrekisteristä annetun lain 8 ja 9 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan velkajärjestelyrekisteristä annetun lain (368/2017) 8 §:n 3 momentti sekä 9 §:n 2 momentti seuraavasti:

8 §

Tietojen julkisuus ja luovuttaminen

Rekisteristä saadaan luovuttaa tietoja viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 16 §:n 3 momentissa säädetyn estämättä teknisen rajapinnan tai katseluyhteyden avulla taikka muuna massaluovutuksena tuomioistuimille velkajärjestelyyn liittyviä tehtäviä, ulosotto-, vero-, poliisi- tai muulle viranomaiselle perintä- ja täytäntöönpanotehtäviä sekä luottotietotoiminnan harjoittajille luottotietorekisterin pitämistä varten. Tietoja teknisen rajapinnan tai katseluyhteyden avulla saadaan lisäksi luovuttaa sille, joka tarvitsee niitä luoton myöntämistä ja valvontaa varten.

9 §

Maksut

Teknisen rajapinnan tai katseluyhteyden avulla taikka muuna massaluovutuksena velkajärjestelyrekisteristä annettavista tiedoista valtiolle perittävistä maksuista säädetään valtion maksuperustelaisissa (150/1992).

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Laki

rikosrekisterilain 4 a ja 5 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan rikosrekisterilain (770/1993) 4 a §:n 1 momentin 1 kohta sekä 5 §:n 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 4 a §:n 1 momentin 1 kohta laissa 1093/1999 ja 5 §:n 2 momentti laissa 215/2012, seuraavasti:

Eduskunnan vastaus EV 46/2026 vp

4 a §

Sen lisäksi, mitä 4 §:ssä säädetään, rikosrekisteristä luovutetaan henkilöä koskevat tiedot Suomen viranomaiselle asiassa, joka koskee:

1) passia, Suomen kansalaisuutta tai ulkomaalaislaissa (301/2004) tarkoitettua viisumia, lupaa tai muuta toimenpidettä;

5 §

Oikeusrekisterikeskus voi luovuttaa edellä 4 ja 4 a §:ssä tarkoitetuille viranomaisille tietoja rikosrekisteristä näissä pykälissä säädettyihin tarkoituksiin myös teknisen rajapinnan tai katseluyhteyden avulla, jos se on tietojen käyttötarve ja tarvittavat suojatoimet huomioon ottaen perusteltua. Edellä 2 §:n 5 momentissa tarkoitettu tieto voidaan luovuttaa vain syyttäjälle tai esitutkintaviranomaiselle.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Laki

säätiölain 14 luvun 8 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan säätiölain (487/2015) 14 luvun 8 § seuraavasti:

14 luku

Säätiön valvonta

8 §

Tietojen saaminen muilta viranomaisilta

Rekisteriviranomaisella on oikeus salassapitosäynnösten ja muiden tiedonsaantia koskevien rajoitusten estämättä pyynnöstä saada viranomaiselta ja muulta julkista tehtävää hoitavalta tässä luvussa säädettyä säätiövalvontaa varten välttämättömät tiedot säätiöstä ja sen 1 luvun 8 §:ssä tarkoitettuun lähipiiriin kuuluvista.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Laki

yhdistyslain 47 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan yhdistyslain (503/1989) 47 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 462/2017, seuraavasti:

47 §

Yhdistysrekisteri ja rekisterinpitäjä

Jokaisella on oikeus saada tietoja, otteita ja todistuksia yhdistysrekisteristä ja siihen kuuluvista asiakirjoista. Patentti- ja rekisterihallitus saa viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 16 §:n 3 momentissa säädetyn estämättä luovuttaa tiedon luonnollisen henkilön nimestä, syntymäajasta, kotikunnasta ja kansalaisuudesta noudattaen, mitä julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetussa laissa (906/2019) säädetään tai saattaa ne yleisesti saataville sähköisen tietoverkon kautta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Laki

yrityskiinnityslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan yrityskiinnityslain (634/1984) 16 ja 26 § sekä 35 §:n 1 momentti, sellaisena kuin niistä on 26 § laissa 1031/2003, sekä
lisätään 25 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 1157/2013, uusi 3 momentti ja 35 §:ään uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2 momentti siirtyy 3 momentiksi, seuraavasti:

Eduskunnan vastaus EV 46/2026 vp

16 §

Yrityskiinnitysasioiden käsittely ja yrityskiinnitysrekisterin rekisterinpitäjä

Yrityskiinnitysasiat käsittelee Patentti- ja rekisterihallitus (*rekisteriviranomainen*). Yrityskiinnitysrekisterin rekisterinpitäjä on Patentti- ja rekisterihallitus.

25 §

Yrityskiinnitysrekisteriin tehtävät merkinnät

Yrityskiinnitysrekisteriin merkitään henkilötietoina luonnollisen henkilön nimi, henkilötunnus, kotikunta ja kansalaisuus. Jos henkilöllä ei ole suomalaista henkilötunnusta, merkitään rekisteriin syntymäaika. Ulkomailla asuvista rekisteriin merkitään kotikunnan sijasta kotiosoite.

26 §

Virheellisen ratkaisun ja rekisterimerkinnän korjaaminen

Yrityskiinnitysasiassa tehdyn virheellisen ratkaisun sekä yrityskiinnitysrekisterissä olevan virheellisen tiedon korjaamisessa noudatetaan hallintolain (434/2003) säännöksiä. Virheellisen ja epätarkan henkilötiedon oikaisemisesta ja poistamisesta säädetään luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2016/679 (yleinen tietosuoja-asetus).

35 §

Yrityskiinnitysrekisterin nojalla annettavat tiedot ja todistukset

Jokaisella on oikeus saada yrityskiinnitysrekisterin merkinnöistä tietoja, otteita ja todistuksia. Sen estämättä, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 16 §:n 3 momentissa säädetään, Patentti- ja rekisterihallitus saa luovuttaa tiedon luonnollisen henkilön nimestä, syntymäajasta, kansalaisuudesta, kotikunnasta ja ulkomailla asuvan asuinmaasta tulosteena, teknisen rajapinnan tai katseluyhteyden avulla taikka muutoin luovuttaa tai saattaa tiedot yleisesti saataville sähköisen tietoverkon kautta.

Patentti- ja rekisterihallitus saa luovuttaa tiedot yrityskiinnitysrekisteriin tallennetusta henkilötunnuksen tunnusosasta ja ulkomailla asuvan luonnollisen henkilön kotiosoitteesta vain, jos luovutuksensaajalla on tietosuojalain (1050/2018) 29 §:n mukainen peruste tietojen käsittelylle. Tällaiset tiedot saadaan luovuttaa myös sähköisesti 1 momentissa säädetyllä tavalla suojattua tiedonsiirtoyhteyttä tai -tapaa käyttämällä. Lisäksi edellytyksenä tietojen luovuttamiselle on, että tietopyynnön tekijä antaa rekisteriviranomaiselle selvityksen tietojen asianmukaisesta suojaamisesta.

Eduskunnan vastaus EV 46/2026 vp

Tämä laki tulee voimaan päivänä _____
kuuta 20 .

Helsingissä 29.4.2026

Eduskunnan puolesta

puhemies

pääsihteeri